



Samhällsbyggnadsförvaltningen
Isabell Eklund
0171-627407
isabell.eklund@enkoping.se

Kommunstyrelsens plan-, mark- och
exploateringsutskott

Svar på remiss - Behov av förändringar i kollektivtrafiken under perioden 2024 - 2028

Förslag till kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott

Enköpings kommun lämnar skrivelsen "Enköpings behov av förändringar i kollektivtrafiken" daterad 220824, med tillhörande kartbilagor, som svar på remissen.

Ärendet

Bakgrund

Region Uppsala, avdelningen Trafik och Samhälle har under våren initierat ett arbete med att se över processen för de årliga trafikbeställningarna för kollektivtrafiken.

Som ett första steg behöver regionen få ökad kunskap och en samlad bild om vilka förändringar av kollektivtrafiken, som länets kommuner ser behov av. Region Uppsala har därför bjudit in länets kommuner att inkomma med behov av åtgärder/förändringar i kollektivtrafiken för perioden 2024–2028. Denna insamling syftar till att få ett bra kunskapsunderlag till det fortsatta arbetet med att se över processen, samt underlag för den fortsatta dialogen mellan regionen och kommunerna.

Ärendets beredning

Remissen har hanterats inom samhällsbyggnadsförvaltningen med representanter både från planavdelningen och park- och gatuavdelningen, trafikenheten. Då regionen önskar en komplett inventering har alla behov, från den storregionala nivån ner till hållplatser i stadsbusslinjenätet, sammanställts av arbetsgruppen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen ser positivt på Region Uppsalas ambition att utveckla arbetet med trafikbeställningar. Under arbetet med remissen har en kompletterande kontakt tagits med Region Uppsala där det framgår att denna insamling kommer bli en årlig aktivitet. Det föranleder också ett behov av att se över hur kommunen ska arbeta

med frågan framöver. I dagsläget och historiskt har kollektivtrafikens utveckling diskuterats i olika sammanhang och projekt och på olika nivåer. Det är inte alla gånger lätt att navigera i, så därför ser förvaltningen positivt på en årlig och systematisk insamling och diskussion kring behov. Det ger oss bättre förutsättningar till både intern och politisk förankring.

Identifierade behov

De av förvaltningen identifierade behoven har baserats på: Region Uppsalas trafikförsörjningsprogram med fastställda utbudsnivåer, beslutat Mälardalspaket inom 4 Mälarstäder, återkommande önskemål och klagomål från invånare, egna analyser av kollektivtrafikens utvecklingsmöjligheter på landsbygden, pågående stadsplanering samt lärdomar från projektet nytt stadsbusslinjenät i Enköpings stad.

Behoven kan sammanfattas i:

- Det finns ett befintligt behov av att utöka kollektivtrafiken med t.ex. ökad turtäthet, kompletterande nya linjer, kortare restider och bättre bytestider för den regionala kollektivtrafiken. Störst behov anses finnas för busstrafiken mellan Enköpings och Strängnäs, tågtrafik i rusningstid till Stockholm, direkttrafik till Arlanda samt bättre bytestider för resan Enköping – Eskilstuna.
- För kommunens mindre tätorter finns ett generellt behov av att kollektivtrafikutbudet ska motsvara de i trafikförsörjningsprogrammets beslutade utbudsnivåer. Det innebär till exempel direkt koppling mellan Grillby och "relevanta regionala och storregionala orter". På samma sätt skulle det behövas en koppling från Fjärdhundra till Sala. Både Grillby och Lillkyrka skulle behöva fler turer på kvällar och helger för att nå upp till utbudsnivåerna.
- När det gäller stadens områden och utveckling så finns behov av att koppla samman Bredsand och Haga med Enköping. Det nya stadsbusslinjenätet har inneburit en förbättring för Bredsand men behovet kommer fortsätta öka då orten fortsatt växer. Haga har en undermålig kollektivtrafik och skulle behöva bindas samman med nya stadsbusslinjenätet.
- Stadsbusslinjenätet är nyligen lanserat och kommer behöva tid för att trimmas in och locka fler resenärer. För Enköping är dock inte linjenätet statistiskt utan vi ser att det behöver utvärderas och uppdateras kontinuerligt. En tydlig effekt av det nya linjenätet är att Munksundet förlorat sin kollektivtrafik, det kommer behöva åtgärdas framöver. Utöver det kommer staden växa med nya bostads- och verksamhetsområden (till exempel Annelund och Aros Park) vilket på sikt kommer föranleda behov av en fjärde stadsbusslinje.

Ekonomiska konsekvenser

Kollektivtrafiken finansieras genom Region Uppsala. De kostnader som eventuellt kan landa på kommunen vid en utveckling av kollektivtrafiken är utbyggnad av infrastruktur liknande det som genomförts inom projektet med nytt stadsbusslinjenät.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

En väl fungerande kollektivtrafik som är attraktiv för många är en viktig förutsättning för en hållbar utveckling. När människor reser tillsammans och med fossilfria transportmedel minskar utsläpp samtidigt som trängsel på stadens gator och platser minskar. Kollektivt resande är även ett mer jämställt transportsätt. Med kollektivtrafik ska alla ha samma möjligheter att ta sig mellan livets olika målpunkter, oavsett finansiella eller andra förutsättningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-08-24

Enköpings behov av förändringar i kollektivtrafiken.xlsx (220824)

Karta behov.pdf

Aros park.pdf

Gunilla Fröman
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Isabell Eklund
Enhetschef
Enköpings kommun

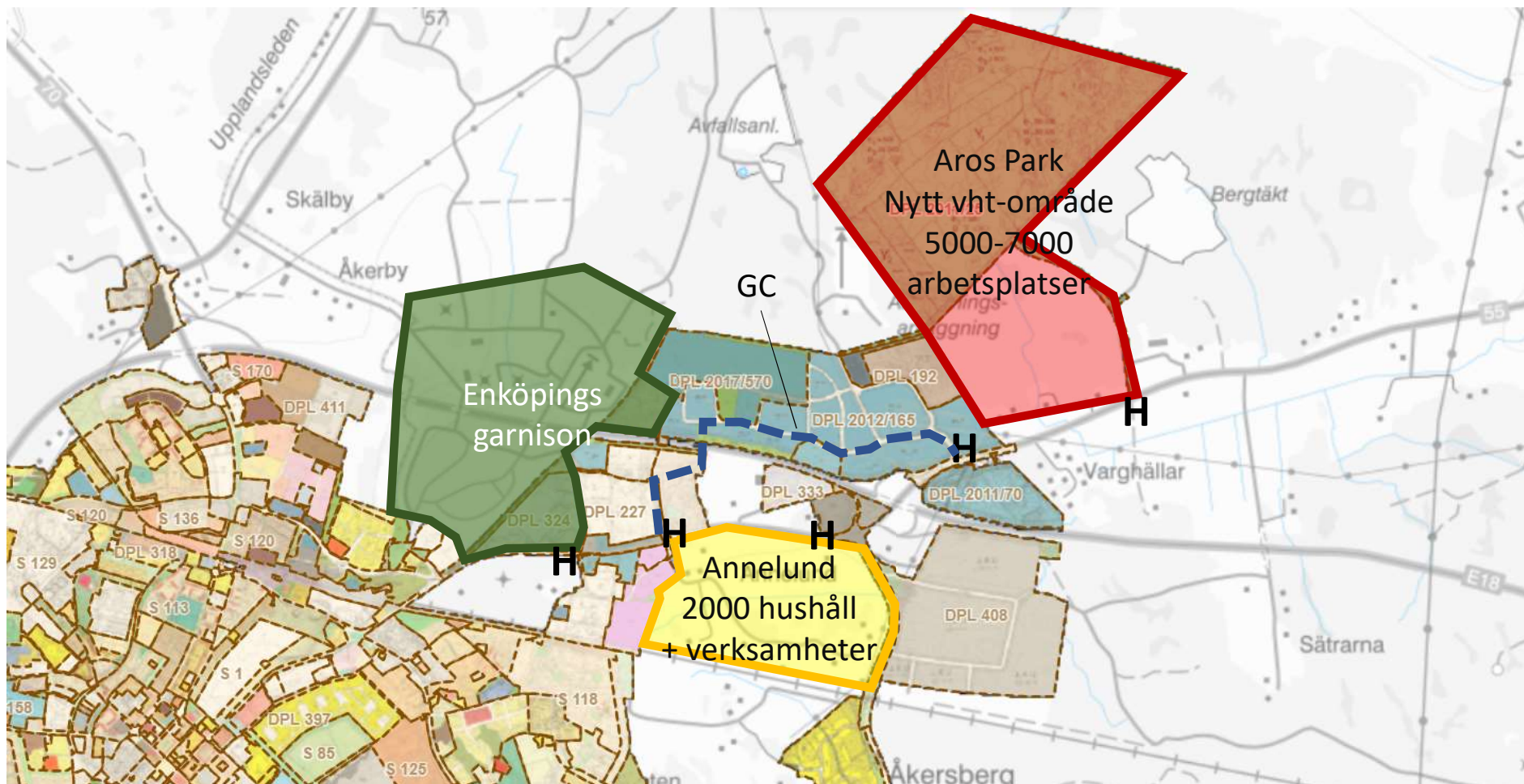
Beslutet skickas till:

registrator.ktf@regionuppsala.se
Ange diarienummer TSN2022-00059.

LÖP NR	Kommun	Typ av behov/åtgärd	Kort beskrivning av behov	Trafikstartår	Status	Bild över området	Länkar till dokument	Källa
Börja med 1, 2, 3...		tex trafik till nytt område, tidtabellsjustering, förändrad linjesträckning mm	Beskriva vilka behov som har uppsätt, varför trafiken behöver ändras samt önskad trafik. I fallet detaljplan, ange typ av exploatering, antal nya bostäder/arbetsplatser som planeras mm.	Vilket år trafik behöver vara på plats för att synka med kommunens plan, tidigast 2024.	Status för detaljplan eller andra åtgärder som leder till behov.	Markera området som berörs i karta om aktuellt. Rita in förslag på ändrad linjesträckning.	Länkar till projektdokument eller övr. underlagsmaterial som är bra att känna till	Tex exploatör/medborgarförslag/tjänstemä n på kommunen
1.	Enköping	Utökad busstrafik mellan Enköping och Strängnäs	Utbudet på busstrafiken mellan städerna är för dåligt. Både utifrån gemensamma beslutade mål inom 4 Mälärstäderna och Region Uppsalas trafikförsörjningsprogram. I dagsläget tar bussresan 45 minuter och bussen går knappt var 60:e minut i rusningstrafik. Däremellan går bussen var tredje timme. Det är dessutom lång bytestid som inte synkar med annan trafik. Behovet är därför: Ökad turtäthet både generellt och i rusningstid enligt trafikförsörjningsprogrammets utbudsnivåer. Utöver befintligt behov så växer antal invånare på Märsön genom planläggning och utbyggnad av kommunalt VA. Satstningar som görs på vägen utifrån ÅVS för väg 55 måste kompletteras med bättre utbud av kollektivtrafik.	Nu - 2024	Befintligt behov både från Enköpings och Strängnäs sida.		https://trafikverket.ineko.se/se/%c3%a5tg%c3%a4rdsvalsstudie-v%c3%a4g-55-bj%c3%b6rnammen-enk%c3%b6ping	
2.	Enköping	Ökad turtäthet i rustningstid på tågtrafiken Enköping och Stockholm	Stockholm är en viktig pendlingsort för Enköpingsborna. Idag tar resan 41 minuter med tåg och turtäthet om 30 min under högtrafik och mellan 07.00-08.00 går tåget till och med varje kvart. Timmestrafik i lågtrafikperioderna. Behov kan finnas att utöka perioderna med 15 minutertrafik och minska perioderna med timmestrafik, det gör tåget attraktivare, ökar antalet avgångar och därmed sittplatser plus att det bättre synkar med ULs och SLs trafiktakt och gör byten mer effektiva.	Nu - 2024	Befintlig behov.			
3.	Enköping	Tågtrafik mellan Enköping och Uppsala	Det finns ett utrett och dokumenterat behov av en ny järnväg mellan Uppsala och Enköping, ur både ett lokalt och ett storregionalt perspektiv. Tågtrafik skulle innebära kortare restid än bussen erbjuder idag.	På sikt...	Det behövs en ÅVS som slutligen landar järnvägens sträckning.		Länstransportplan och En bättre sits.	
4.	Enköping	Tidtabelljustering Enköping-Uppsala sommartid	En lärdom från sommartidtabellen 2022 är att timmestrafik mellan Enköping och Uppsala inte är tillräcklig. Det måste se annorlunda ut 2023.	2023!	Lärdom från tidtabellen 2022.			
5.	Enköping	Justeringar av linjedragning och hållplatser mellan Enköping och Uppsala.	Idag finns en bra kollektivtrafik med buss mellan Enköping och Uppsala, det är viktigt att bibehålla. I stadens norra delar finns och vidareutvecklas ett stort verksamhetsområde med många arbetstillfällen. Även försvaret är en stor arbetsgivare i området och det finns ett behov av att direktbuss 774 även stannar vid hållplats Barkan och Stenvreten för att göra kollektivtrafiken riktigt attraktiv för de som arbetar här. Kommunen kommer satsa på att bygga om Barkans hållplats för bättre gångflöden mellan arbetsplatser och hållplats och entrén till S1 regementet har flyttats vilket innebär att Stenvreten nu är närmaste hållplats.	2024-	Detaljplaner/bygglov Se bifogat material. skede för nya arbetsplatser i stadens norra delar. Flytt av regementets entré redan genomförd.			

6.	Enköping	Kortare/direkt resa mellan Enköping och Arlanda.	Idag krävs byte i Uppsala eller Stockholm för att ta sig till Arlanda, vilket är en viktig målpunkt både för fortsatt resande och för arbete. Resan tar mellan 1h 19 min och 1h 44 min med en turtäthet om 30 min. Beslutat mål inom 4 Mälärstäder är max 45 min till Arlanda och med en turtäthet om 20 min. Det inkommer också kontinuerligt önskemål från Enköpingsborna om att kunna åka kollektivt till Arlanda utan byten. Behovet är således att en ny busslinje skapas mellan Enköping och Arlanda, alternativt att någon av de kommersiella bussbolagen stannar i Enköping. Hittills har de inte varit intresserade av det, kan UL bidra med något? På längre sikt krävs Arosbanan som då innebär tågförbindelse mellan Enköping och Arlanda.	Nu - 2024	Befintligt behov.
7.	Enköping	Ökad turtäthet och kortare bytestid för resa mellan Enköping och Eskilstuna	I dag är bytestiden i Västerås 24 min vilket ger en restid på 1h 12 min mellan orterna. Tågen går med halvtimmestrafik under rusningstid men däremellan med 2-3 h mellan avgångarna. Alltså uppnås inte trafikförsörjningsprogrammets utbudsnivåer om "Snabba förbindelser med minst timmestrafik och med halvtimmestrafik i rusningstid till relevanta storregionala kärnor."	Nu - 2024	Befintligt behov
8.	Enköping	Se över och skapa nya linjer för att uppnå utbudsnivån för Grillby	Enligt trafikförsörjningsprogrammets utbudsnivåer ska en ort som Grillby ha en direkt koppling till relevanta regionala och storregionala orter. Det finns inte idag. Passningen mot 803/804 behöver bli bättre för att bussen ska bli attraktiv för de som bor i Grillby och pendlar till Uppsala/Stockholm. Utbudet uppnår inte heller målnivåerna för trafik på kvällar och helger. Efter 18.00 går inga bussar, det borde var timmestrafik till 22.00 och fredag/lördag till 24.00 som i Fjärdhundra. Samordning mellan takttrafik och skolor är viktig.	Nu- 2024	
9.	Enköping	Titabelljustering linje 221 Lillkyrka	Det är många som bor längs busslinjen mellan Lillkyrka och Enköping och som arbetar i staden. Vi ser behov av något ökad turtäthet och bussar lite senare på kvällen för att öka kollektivtrafikens attraktivitet. Samordning mellan takttrafik och skolor är viktig.		
10.	Enköping	Ny linje Fjärdhundra/Enköping - Sala	Takttrafik finns på sträckan Enköping-Fjärdhundra men vidare busstrafik mot Sala finns inte. Det är lika många som pendlar från Enköping till Sala som det är till Strängnäs.	Nu- 2024	
11.	Enköping	Landsbygds linje 224	Enköping har en tätbefolkad landsbygd och enligt kommunens analyser finns en potential för utökad kollektivtrafik norrut längs linje 224 och även mot Tortuna.		

12.	Enköping	Fortsatt ökat utbud och MM åtgärder i Bredsand	Bredsand är den stadsdel med högst bilinnehav i staden. Det nya stadsbusslinjenätet är ett steg i rätt riktning men vi ser att behovet är större/kommer öka då Bredsand fortfarande är ett utvecklingsområde. Det kommer planeras och byggas fler bostäder och samhällsservice längst sträckan så tidtabellen/utbudet kommer behöva anpassas därefter. Området är även viktigt för gemensamma MM-åtgärder för att locka fler att välja bussen.	2024-	Området byggs och mer planläggs för närvarande.
13.	Enköping	Ny linje Enköping-Haga	Busstrafiken mellan Enköping och Haga är undermålig. För den regionala kollektivtrafiken mellan Enköping-Strängnäs är det inte önskvärt att åka in i Haga. Det förstår vi och dessutom är det utbudet för dåligt (se behov 1) för att göra bussen attraktiv för Hagaborna. Tillsammans behöver vi se över en ny linjesträckning och kanske kompletterande infrastruktur. Enköping ser gärna att blå linje förlängs till Haga och linje 225 avskaffas.	Nu-2024	Nya bostäder byggs i Haga och fler kan tillkomma genom kommande planläggning.
14.	Enköping	Senare turer på helger stadbussarna	En utveckling av det nya stadsbusslinjenätet är att komplettera tidtabellen med senare turer på fredagar och lördagkvällar.	2024-	
15.	Enköping	Munksundet införlivas i nya stadsbusslinjenätet	Munksundet är förlorande stadsdel i nya stadsbusslinjenätet. Men Enköping ser inte det nya linjenätet som statiskt utan en kontinuerlig översyn och utveckling av stadsbusslinjenätet behövs i takt med att staden växer. Det kommer behövas en fjärde linje och då finns ingen anledning att inte införliva Munksundet i stadsbusslinjenätet igen.	2024-	
16.	Enköping	Översyn av hållplatslägen när Aros Park etableras	I nordöstra delen av staden planeras för ett stort nytt verksamhetsområde med mellan 5000-7000 anställda. Området ligger norr om riksväg 55 och den frekventa busstrafik som finns med 804, 803, 774. När det nya området etableras är det viktigt att se över hållplatslägen så att det finns bra möjligheter för de anställda att åka buss till jobbet.	cirka 2027	Planprogram pågår. Se bifogat material.
17.	Enköping	Översyn av hållplatslägen när Annelund byggs	Annelund är ett nytt stort bostads- och verksamhetsområde i nordöstra delen av staden. Här planeras för 2000 bostäder och verksamheter. Området ligger bra till vid 804-stråket men behov kan finnas att se över/förbättra hållplatser och tidtabeller.	cirka 2028	Planprogram startar våren 2023. Se bifogat material.



Aros Park
Nytt vht-område
5000-7000
arbetsplatser

Enköpings
garnison

Annelund
2000 hushåll
+ verksamheter

GC

Avfallsanl.

Bergtäkt

Varghällar

Sätarna

Åkersberg

Upplandsleden

Skälby

Åkerby

70

57

S 170

DPL 411

DPL 2017/1570

DPL 192

DPL 2012/165

DPL 333

DPL 2011/70

DPL 324

DPL 227

DPL 408

S 129

DPL 318

S 113

158

S 1

DPL 397

S 85

S 125

S 118

E18

55

AROS PARK - 3D BILD

